

Euroopa territoriaalse koostöö uudiskiri

Nr 13 – suvi 2011

Teel Euroopa territoriaalse ühtekuuluvuse poole

Uuring: interneti levik ja kasutus Euroopa eri piirkondades

Koos sõpradega uusi teadmisi avastamas: Tartu linn projektis eCitizen II

RegioStars 2011 auhinnale kandideerivad ka eestlased

Kesk-Läänemere INTERREG IVA programmi taotlusvoor avatud

Eesti-Läti ja Läänemere piirkonna programmi rahastamisotsused tehtud

Sündmuste eelinfo ja kasulikud lingid

Teel Euroopa territoriaalse ühtekuuluvuse poole

Sigrid Soomlais

Siseministeriumi regionaalarengu osakonna nõunik

Euroopa Liidu (EL) üks väljapaistvamaid poliitikaid on ühtekuuluvuspoliitika, mille eesmärgiks on majandusliku ebavõrdsuse vähendamise kõrval ka konkurentsivõimeliste ning mitmekesiste piirkondlike majanduste arendamine. Et EL territoorium on nii ressursside kui looduslike tingimuste poolest väga mitmekesine, tuleb ühtekuuluvuse saavutamisel lisaks sotsiaalsetele ja majanduslikele teguritele arvestada ka piirkondade territoriaalsete eripäradega.

Selles osas tõi uusi tuuli EL-is 2009. aastal sõlmitud Lissaboni leping, millega tõsteti muude liidu arengueesmärkide kõrval eraldiseisvalt esile ka territoriaalne ühtekuuluvus.

Territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgi kehtestamine võimaldab senisest paremini ära kasutada piirkonna eripärast ressursi ning Euroopa ühtses ruumis asuvaid erinevaid piirkondi omavahel efektiivsemalt sidustada. Samuti on enamikul valdkonnapoliitikatel oluline territoriaalne mõju, mis mitmel viisil mõjutab piirkondade arenguvõimalusi. Seetõttu on eriti oluline arvestada EL poliitikate kujundamisel ja rakendamisel ruumilise mõõtmega.

Territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärgi üheselt mõistmiseks leppisid EL ruumilise planeerimise ja territoriaalse arengu eest vastutavad ministrid 2007. aastal Leipzigi kokku **EL territoriaalse tegevuskava**, mida erinevates liikmesriikides ka rakendama asuti. Tegevuskava reastab EL ruumilise arengu peamised väljakutsed, samuti EL ruumilise arengu prioriteetid ja sisaldab ka vastavat rakenduskava.

Tegevuskava rakendamise jälgimise ja hindamisega on mitmed eksperdid erinevatel liikmesriikidel tegelenud alates 2009. aastast. Rakendamise erinevaid aspekte ja tegevuskava kaasajastamise vajadust on arutatud ka mitmel territoriaalse ühtekuuluvuse kontaktoorgustiku (NTCCP) ning kõrgetasemelistel peadirektoraadi kohtumistel. Arutelude lõpptulemusena esitleti tänavu 19. mail Ungaris Gödöllös toimunud EL ruumilise planeerimise ja territoriaalse arengu eest vastutavate

ministrite kohtumisel kaasajastatud EL territoriaalset tegevuskava aastani 2020 (TA2020). Kohtumisel kiideti ministrite poolt tegevuskava ka heaks ning tõdeti ühiselt, et ühtekuuluvuspoliitika on peamine vahend TA2020 rakendamiseks ja territoriaalse ühtekuuluvuse saavutamiseks. TA2020 rakendamise kontekstis rõhutati ka piirkondade ja valdkondade vahelist suuremat koostöövajadust.

Mis on Euroopa Liidu territoriaalses tegevuskavas uut?

Valdavalt on EL territoriaalsed väljakutsed võrreldes 2007. aastaga jäänud samaks. Endiselt tuleb tegeleda oluliste probleemidega nagu piirkondade ligipääsetavus, energiasõltuvus, loodusressursside kasutamine, kliimamuutustega kaasnevad trendid jm. EL demograafiliste muutustega seonduv avaldab samuti olulist ruumilist mõju Euroopa piirkondadele.

European Observation Network (ESPON) andmetel võib näiteks rahvaarv rahvastiku rände tõttu oluliselt kasvada aastaks 2050 rohkem kui 75% EL piirkondades, samal ajal kui 1/3 piirkondades see väheneb (vt joonist). Sellised trendid on murettekitavad, kuna rahvastiku kontsentreerumine ühtedes ning äkiline vähenemine teistes paikades põhjustab omakorda mitmeid sotsiaalmajanduslikke probleeme nii kohalikul tasemel kui üle Euroopa.

Hiljutise üleilmse majanduskriisi tõttu on aga lisandunud territoriaalse arengu väljakutsete hulka ka üleilmastumise suurenev mõju, mille tulemusena on ka väiksemad Euroopa piirkonnad üha avatumad välisele vapustustele. Liikmesriikide vahelised erinevused näiteks eelarvedistsipliini ja pühendumuse osas takistavad järjest enam ELi integratsiooni süvendamist ja laiendamist. Probleemiks on ka piirkondade suurenev vastastikune sõltuvus, mille tõttu võivad muutused Euroopa ühes osas mõjutada liidu muid osi. Keskusteks ja ääremaadeks jagunemise probleem on siiani alles, seda ka liikmesriikide tasandil.

Euroopa territoriaalse arengu prioriteetid

TA2020 dokument täpsustab oluliselt 2007. a tegevuskavas seatud prioriteete, mis on suunatud erinevatele Euroopa ruumilise arengu väljakutsete lahendamisele. Prioriteetide rakendamise tulemusena peaks erinevate piirkondade koostöös suurenema ELi territoriaalne konkurentsivõime ka väljaspool kesksel „viisnurkset piirkonda“ ning olema tagatud piirkondade „arukas“ areng sealse potentsiaali maksimaalse ärakasutamise kaudu.

Piirkondade ligipääsetavuse väljakutsele on suunatud näiteks infrastruktuurist tulenevate piirkondadevaheliste tõkete vähendamine ja teenuste kättesaadavuse parandamine.

TA2020 strateegiadokumendi kuus peamist arenguprioriteeti

- mitmekesuselise ja tasakaalustatud territoriaalse arengu edendamine;
- linnade, maapiirkondade ja spetsiifiliste piirkondade integreeritud arengu toetamine;
- territoriaalne integratsioon piiriülestes ja riikidevahelistes funktsionaalsetes piirkondades, mille kaudu saab paremini nende potentsiaali ära kasutada;
- piirkondade ülemaailmse konkurentsivõime tagamine tugevale kohalikule majandusele toetudes;
- piirkondade ühenduste parandamine isikute, kogukondade ja ettevõtete jaoks;
- piirkondade ökoloogiliste, maastikuliste ja kultuuriväärtuste haldamine ja ühendamine.

Mis edasi?

Kuna TA2020 kujutab endast vabatahtlikku kokkulepet liikmesriikide ja Euroopa Komisjoni vahel, siis peavad eesmärkide saavutamiseks liikmesriigid ise TA2020 rakendamisel väga aktiivsed olema. Sinna hulka kuulub ka näiteks oma riigis teadlikkuse tõstmine ruumilise arengu prioriteetidest. Ka 19. mail Gödöllös toimunud EL ministrite kohtumisel leiti, et TA2020 eduka rakendamise eelduseks on eelkõige liikmesriikide poolne eesmärkide täitmine. Loomulikult oodatakse metoodilist toetust ja ühtset koordineerimist ka Euroopa Komisjonilt.

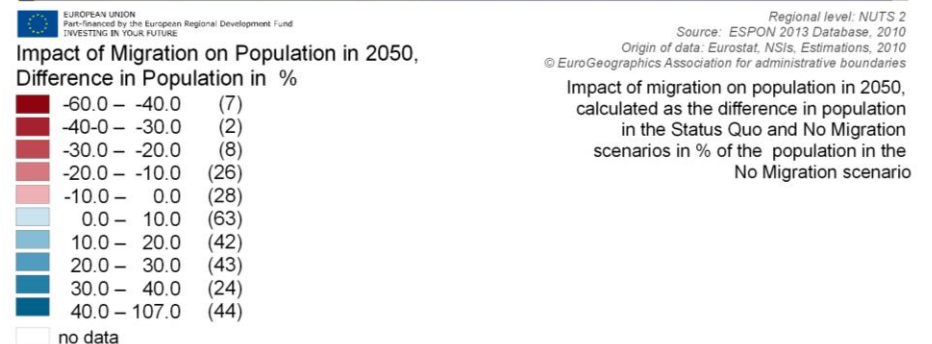
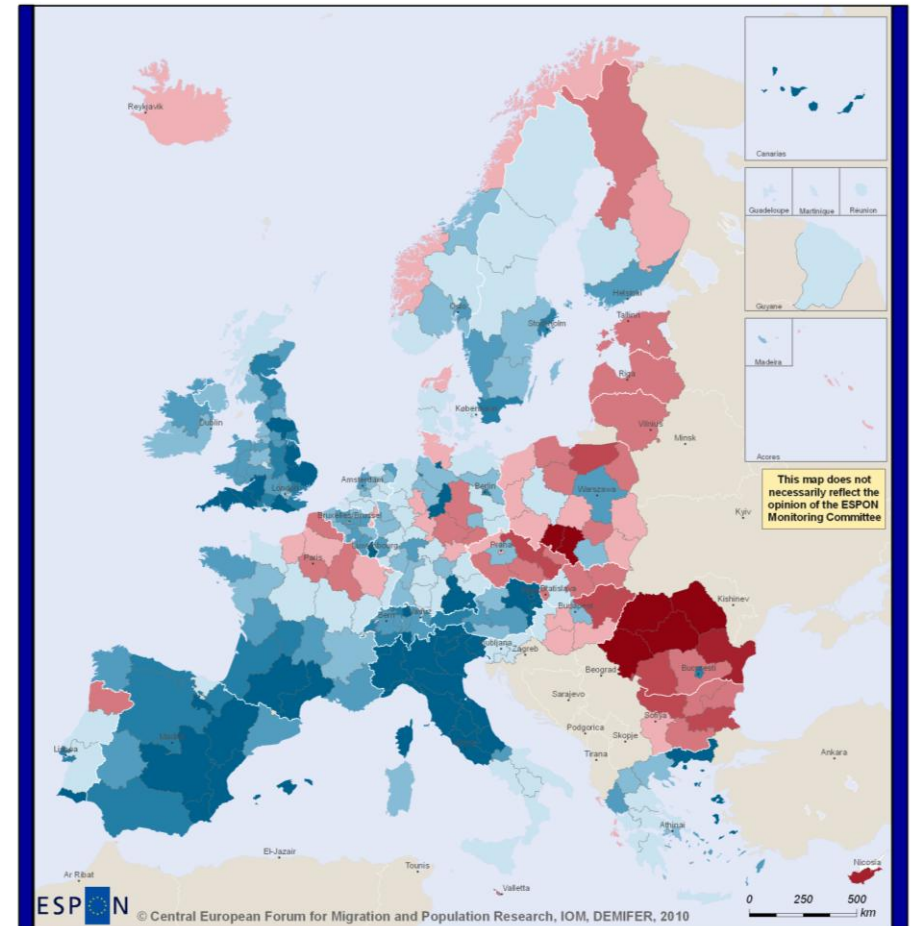
Edasi alustatakse tööd TA2020 rakenduskavaga, mille koordineerimise võtab üle Poola Vabariik oma eesistumise ajal. Kuna TA2020 rakendamise seisukohast on oluline vajalike andmete ja info kogumine ning territoriaalse mõõtmega arvestamine valdkonnapoliitikates, on oluline jätkata ESPON programmiga ka edaspidi. Seda seisukohta jagasid ka Gödöllös kokku tulnud ministrid.

Mida tähendab TA2020 rakendamine Eestile?

Kuivõrd Eestis on riigisiselt ühed suuremad piirkondlikud erinevused terves EL-is, peaksime senisest enam arvestama territoriaalse mõjuga erinevates valdkonnapoliitikates (näiteks transpordi-, koolivõrkude arendamisel, keskkonnameetmete planeerimisel jm). See on Eestis täna üks suuremaid kitsaskohti, mis pidurdab regionaalse arengu tasakaalustumist ja territoriaalse ühtekuuluvuse tugevnemist.

EL piirkonnana on Eestile oluline jõuda järgi arenenumatele piirkondadele, mistõttu on meile oluline piiriülene ja riikidevaheline koostöö ning mitmekesuselistes võrgustikes osalemine.

Impact of Migration on Population in 2050

Interneti levik ja kasutus Euroopa regioonides

Euroopa arengut ei peeta ülejäänud maailmaga võrreldes piisavalt kiireks, seetõttu on aruka kasvu eelduseks Euroopa tegutsemine käsikäes digiühiskonna arenguga. Programm [ESPON](#) annab ülevaate internetiga seonduvaist territoriaalsetest suundumustest ja interneti levikust Euroopas.

Euroopa Liidu majanduskasvu strateegia eelolevaks kümnendiks - [Euroopa 2020](#) - eesmärk on muuta ELi majandus muutuv maailmas arukaks, jätkusuutlikuks ja kaasavaks. Euroopa 2020 strateegiat ja territoriaalset tegevuskava toetab ka EL ühtekuuluvuspoliitika. Investeeringud piirkondadesse ja linnadesse peavad kõikjal Euroopas toetama ning ergutama Liidu arukat, jätkusuutlikku ja kaasavat majanduskasvu. Sihiks on Euroopa konkurentsivõime tagamine ja arendamine kiiresti muutuvast ja ühendusi loovas maailmas.

Kasvu eeltingimuseks on Euroopa 2020 strateegia kohaselt info- ja sidetehnoloogiate laialdane kasutamine. Strateegia juhtalगतuse "Digitaalne tegevuskava Euroopa jaoks" eesmärgiks on ühtse digitaalse turu loomine kiire ja ülikiire Interneti ning koostalitlusvõimeliste rakenduste põhjal. 2013. aasta eesmärgiks on juurdepääsu tagamine kiirele Internetile kõigi Euroopa kodude jaoks, kusjuures 2020. aastaks on suurim võimalik kiirus 50% kodude käsutuses.

Kuidas interneti levikut regioonides mõõdeti?

Üks internetitaristu arengu mõõtmisviisidest põhineb IP-aadresside arvul. Igal interneti ühendatud arvutil on kordumatu tuvastusnumber, mida nimetatakse IP-aadressiks (internetiprotokolliga aadressiks) ning kui riigi, piirkonna või linna IP-aadresside arv on suur, annab see tunnistust suure arvu aktiivselt internetiga ühendatud arvutite olemasolust vastaval territooriumil.

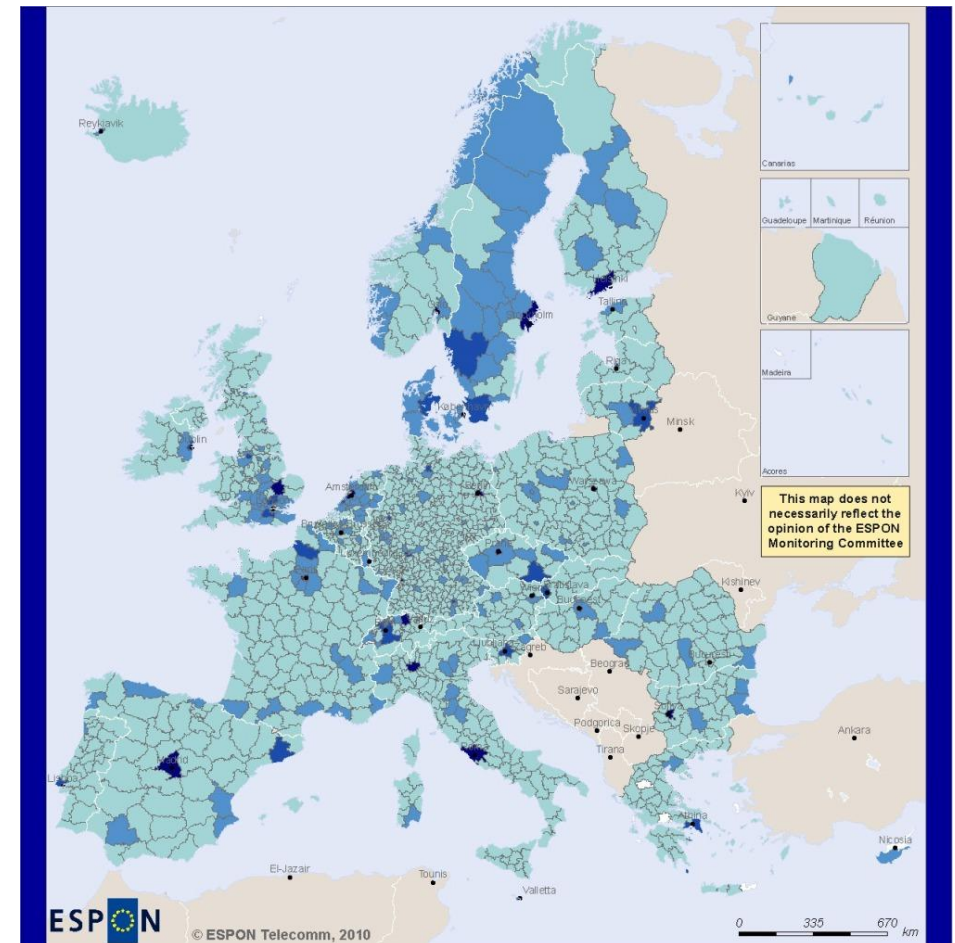
Andmed näitaja 'IP-aadresside arv' jaoks on tuletatud Tel Avivi Ülikooli projektist DIMES, kasutades interneti mõõtevahendeid, näiteks *trace route* ja *ping*, mille abil saab kindlaks määrata IP-aadresside geograafia. Andmed IP-aadresside arvu väljaarvutamiseks esitati esmalt linnatasandil. Seetõttu toimus koondamine [NUTS3 piirkondade](#) tasandil. Lisaks koondati nädalapikkuste ajavahemike kohta saadaolevad andmed iga regiooni aastasummaks, leides nõnda IP-aadresside tegeliku arvu.

Üheks Interneti kasutamise ja sellest lähtuvalt Euroopa digitaalse tegevuskava eesmärgi 'tagada kõigile juurdepääs kiirele Internetile 2013. aastaks' saavutamise mõõtmisvahendiks on näitaja 'kiiret Internetiühendust kasutavad kodud'. Antud

mõõtmistulemuse territoriaalne jaotus näitab ära internetitehnoloogia kaasamise igapäevasesse ellu ja pakub huvitavat vaatenurka uue tehnoloogia levikule.

Andmeid kiiret internetiühendust kasutavate kodude osakaalu kohta kogutakse EUROSTATi hallatavate iga-aastaste uuringute raames. Siinkohal peetakse kiirete internetiühenduste all silmas vähemalt 144 Kbit/s ühendusi. Samas on aastatel 2006-2009 kogutud andmed puudulikud. Seetõttu käsitleb kaart 2006-2009 läbiviidud uuringute (nelja aasta) keskmist. Lisaks kogutakse mõningates riikides, nimelt Prantsusmaal, Poolas ja Saksamaal, andmeid [NUTS1 tasandil](#).

Tähelepanekud

IP-aadresside arvu kaart / ESPON 2010

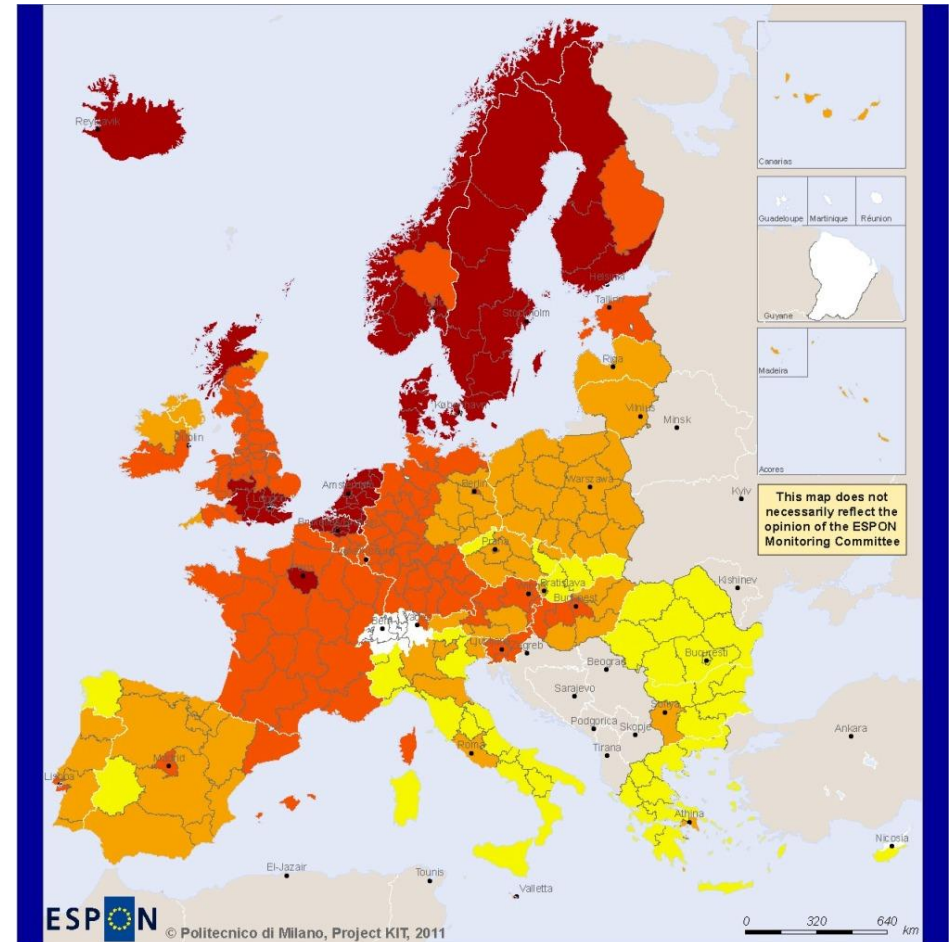
'IP-aadresside arvu kaart' toob esile internetitaristu piirkondliku geograafia Euroopas, näidates IP-aadresside absoluutarve Euroopa piirkondades (NUTS3 tasandil) 2009. aastal.

Pole üllatav, et 2009. aastal olid suurima IP-aadresside kontsentratsiooniga piirkondadeks Euroopa peamised linnastud ja suurlinnad. Esimene 'IP-aadresside koondumispaikade' rühm hõlmab linnu nagu London, Pariis, Amsterdam, Milano ja Madrid, kuid ka uuemate EL liikmesriikide pealinnad, näiteks Varssavi, Sofia ning Bukarest on nende linnade seas, kus asub oluline osa Euroopa IP-aadressidest. Veel peaks silma paistma see, et paljudes piirkondades üle kogu EL territooriumi on IP-aadresse vähe või mõõdukalt arvul. Põhjalikum tutvumine näitab, et tegu on keskmise asustusega ja perifeersete või kaugete ja mägiste piirkondade või saartega. Samas näivad erandiks olevat Skandinaavia riigid, kus võib täheldada territoriaalselt tasakaalustatumat mustrit ja kus hõredalt asustatud alad saavad IP-aadresside arvestuses kõrgeid tulemusi, mis ilmselt annab märku piisava internetitaristu olemasolust.

'Kiiret internetiühendust kasutavate kodude kaart' näitab ära aastatel 2006-2009 kiiret internetiühendust kasutanud kodude keskmise arvu. Antud näitaja territoriaalne jaotus annab selget tunnistust asukohariigi mõjust, mis mõistagi tuleneb üleriigilistest internetitaristu projektidest, mida riik ja erafirmad on käivitanud ning hallanud. Suurima kiire internetiühenduse kasutajate arvuga piirkonnad asuvad Põhjamaades ja Hollandis. Lisaks näitavad selle uuenduse leviku mõõtmise seisukohast häid tulemusi pealinnapiirkonnad, võrdluses samade riikide muude piirkondadega.

Loode-Euroopaga võrreldes võib mõningates Kagu-Euroopa (Rumeenia, Bulgaaria, Kreeka, Itaalia, Küpros, osaliselt ka Hispaania) piirkondades täheldada küllaltki püsivat mahajäämust. Samas ilmnevad huvitavad tulemused suhteliselt madala elatustasemega Poola ja Balti piirkondade võrdlemisel rikkamate piirkondade, näiteks Põhja-Itaaliaga. Võrdlusest selgub, et kiire interneti kasutajate arvud on sarnasel tasemel, tõendades, et infotehnoloogia kasutus ei pruugi olla otseselt seotud piirkonna arenguastmega.

Nagu võis eeldada, võib kahe kaardi vahel täheldada lähedast korrelatsiooni. Linnad, mida on mainitud 'IP-aadresside koondumispaikadena', kuuluvad ka agaralt internetti kasutavate piirkondade koosseisu, tulenevalt sellest, et interneti kasutamine eeldab IP-aadressi olemasolu. Samas ei pruugi suur IP-aadresside arv piirkonnas vahetult märku anda sellest, kui palju internetti vastavas piirkonnas kasutatakse. Näiteks võib IP-aadressi asukoht *hostingu* tõttu erineda kasutaja asukohast. Seega on Interneti leviku seisukohast tähtis arvestada mõlemat näitajat.

Kiiret internetiühendust kasutavate kodude kaart / ESPON 2010

Põhjäreldused interneti leviku territoriaalsete suundumuste kohta on järgnevad:

- Internetitaristu Euroopas on valdavalt kontsentreerunud linnastute piirkonda, eelkõige nn internetirombi, mille tippudeks on London, Pariis, Frankfurt ja Amsterdam. Samal ajal mängivad paljud keskusest eemalasuvad linnad, sh. Stockholm, Madrid, Milano ja Viin, regionaalsel tasandil tähtsat spetsialiseerunud lüüsi rolli.
- Suurimate Euroopa linnade kindlat positsiooni ja seda tugevdavaid käimasolevaid arenguid tuleb pidada positiivseks Euroopa majanduse ning üleilmse konkurentsivõime seisukohast. Suurlinnade kui Euroopa majanduse

ESPON 2013

ESPON 2013 andmebaasi uuendus

ESPON 2013 andmebaasi täiendati värske rakendusuringute andmetega, seda nii maailma, regionaal-, kohalike, munitsipaal-, asumite ning võrgustike tasemel. ESPON andmebaas toetab ruumilise arengu analüüside läbiviimist ja koostamist erinevates mõõtkavades ja Euroopa regionaalsetes üksustes ning aitab paremini mõista eri piirkondade võimalusi ja arenguperspektiive Euroopa ning globaliseeruva maailma kontekstis. ESPON andmebaasi soovitame kasutada poliitikakujundajatel, analüütikutel, spetsialistidel, teadlastel ja ekspertidel.

ESPON 2013 andmebaas on kõigile huvilistele tasuta kättesaadav [ESPONi veebilehel](#).

...

ESPON uurimisprojektide kaheksandal projektikonkursil osales üle 280 potentsiaalse partneri

ESPONi uurimisprojektide kaheksandasse taotlusvooru laekus kokku 53 taotlust 29 riigist, hõlmates 285 potentsiaalset projektipartnerit. Sihtuuringuteks esitati 9 huviväljendust, rakendusuringute platvormi pakuti 24s projektitaotluses. Eelarvesumma 5,5 miljonit EUR võimaldab arendada teadmiste baasi Euroopa regionaalarengutest ning pakkuda poliitikutele ja ekspertidele uuringutulemusi Euroopa poliitikate suunamiseks.

Projektide hindamine viiakse läbi aprillis-mais 2011 ning otsustatakse seirekomitee koosolekul juunis 2011.

...

Et olla alati kõigi ESPON arengutega kursis, telli kuukiri, saates tühja vastuse aadressile newsletter@espon.eu.

vedurite toimetuleku eelduseks oma rolliga on kiire interneti taristu pidev täiustamine.

- Linnapõhiseid internetivõimalusi kasutavad ka kõik muud piirkonnad üle kogu Euroopa. Peamiseks väljakutseks piirkondlikul tasandil on kohalike ettevõtete ja elanike käsutuses olevad juurdepääsuvõimalused internetitaristule, eelkõige kiire interneti kaudu.
- Kõigi Euroopa piirkondade lõikes on aset leidmas internetikasutuse ulatuslik ja kiire kasv. Internetikasutuse tase on kõrgeim Põhjamaades, Hollandis, Nordrhein-Westfaleenis, Luksemburgis, Lõuna-Inglismaal ja Šoti mägismaal ning saartel.
- Samas näib, et väike rühm Kagu-Euroopa piirkondi, sealhulgas piirkonnad Kreekas, Bulgaarias ja eelkõige Rumeenias, ei osale internetikasutuse üldises kasvus, mis annab märku vajadusest sihtotstarbeliste poliitiliste meetmete ning lisainvesteeringute järele. Samas kui enamikus Lõuna- ja Ida-Euroopa ülejäänud osadest on aset leidmas mõõdukas laienemine, on Kesk-Euroopa areng mõnevõrra kiirem.
- Ehkki Põhja-Euroopa paistab internetikasutuse seisukohast silma, lõimitakse üha enam piirkondi digivõrgustike koosseisu ja kodanike juurdepääsu- ning kasutusvõimalused on tõusuteel. Vastava arengu üheks huvitavaks aspektiks on asjaolu, et kõrge elatustase ei näi olevat taolises arengus osalemise eeltingimuseks.
- Internetikasutuse seisukohast näib, et interneti levik Euroopas kulgeb väga soodsalt nii mastaabi kui ka ulatuse poolest, olles kooskõlas territoriaalse ühtekuuluvuse ja EL territooriumi tasakaalustamise eesmärkidega.

Huvi korral loe lisaks: [ESPON Territorial Observations nr 4](#)

ESPON Territorial Observations'i eesmärgiks on poliitikakujundajate ja -teostajate varustamine ülevaatliku koondteabega tähtsast uuest tõendusmaterjalist Euroopa territooriumi, selle piirkondade ja linnade erineva dünaamika kohta. Mitme Territorial Observations'i numbri avaldamise kaudu igal aastal edendab ESPON oma rolli võrreldavate faktide ja tõendusmaterjali pakujana territoriaalse dünaamika kohta EL ühtekuuluvuspoliitika toetuseks. Neljas number keskendub internetiga seonduvatele territoriaalsetele suundumustele ja interneti levikule Euroopas. Eesmärgiks on kõigi geograafiliste tasandite poliitikakujundajate ja -teostajate, kes on kaasatud oma territooriumide arendamisse, varustamine ülevaatliku koondteabega.

Koos sõpradega uusi teadmisi avastamas

Indrek Mustimets
Tartu linnavalitsuse avalike suhete osakonna juhataja
Projekti koordinaator

Olgugi, et Tartul on 16 sõpruslinna ja rohkelt rahvusvahelist suhtlust, on väga paljudel Tartu linnavalitsuse osakondadel ka selliseid kontakte, milles osalevad partnerid ei ole pärit sõpruslinnadest. Sellisel rahvusvahelisel suhtlusel on omad suured plussid – rahvusvaheliste kontaktide läbi on Tartu paremini kaasatud ja teadvustatud linnades ja riikides, kellega meil ilmselt mitte kunagi ei pruugigi tekkida sõpruslinnade tasemel suhtlust, kuid kellega projektide raames läbikäimine annab Tartule olulist lisaväärtust ja maailmavaadet.

Või veel enam – kas saabki üleüldse rääkida rahvusvahelistest suhetest ikkavast linnast, kui ollakse kinni vaid oma ametlikes suhetes ja ei püüelda enamate kontaktide poole. Nii on ka Tartu linnavalitsuse osalemine „[Kodanikeskse e-valitsemise arendamine Euroopa linnades ja regioonides - eCitizen II](#)“ projektis üks väga oluline samm Tartu rahvusvaheliste suhete laiendamises. Projekti lõppedes on Tartul ju seeläbi 9 päris uut kontakti, kellega võib usalduslikult ja väga aktiivselt muudegi projektide kallale asuda. Või ka nii - ainuüksi selle projekti jooksul arutatavad e-kaasamise ja e-teenuste lahendused on sellised, mida saab edukalt üheskoos edasi arendada ja kasutada mistahes riigis. Seegi on üheks kõige lihtsamaks edasise koostöö võimaluseks.

eCitizen II eesmärgiks on toetada Euroopa linnu ja piirkondi e-valitsemise lahenduste kasutuselevõtmisel. Aga nii nagu muutub maailm, muutub sama kiiresti ka e-maailm. Ainuüksi selle napi aasta jooksul, mil oleme projekti raames mitmetel seminaridel osalenud, on e-teenuste ja e-kaasamise maailmas võrratult palju juhtunud ja muutunud. Näiteks alustas meie projekt just hetkel, mil sotsiaalmeedia alustas oma võidukäiku, kuid mis juba praegu võtab uusi arenguid ja korrastab end uutes suundades. Ja vaieldamatult on ka sotsiaalmeedia üks oluline osa e-kaasamisest. Samamoodi võime mõelda, et kas ja kuidas võiks muuta sotsiaalmeediat vahendiks, millega kohalik omavalitsus oma kodanike ja linnakülalistega suhtleb ja teeb neile linnateenuste kasutamise, disainimise ja arusaamise mugavaks. Suures e-maailma imetlemise tuhinas peame aga mõtlema neilegi inimestele, kes ei kasuta või ei saa kasutada e-teenuseid.

Juuni esimesel nädalal võõrustaski Tartu oma partnereid ning seminariteemaks olud „E-valitsemise tulevikuperspektiivid: avalike andmete initsiatiiv, digitaalne identiteet, privaatsus ja turvalisus“ ei jäänud vaid pealkirja formaati, vaid seda arendati ettekannete ja sõnavõttude toel märksa laiematesse suundadesse (näiteks kuidas paremini avalikke andmeid ja dokumente visualiseerida ja disainida selliseks, et need oleksid lihtsad, turvalised ning oleksid osaks linna visuaalsuses). Juba toimunud kuuele rahvusvahelisele seminarile tuleb lisaks veel kuus seminari (kuni 2012. aasta lõpuni) ja lisaks siis mitmed kohalikud seminarid Tartus, millest osavõtt on olnud väga aktiivne.

Projekti tulemusel valmib 2012. aasta lõpuks ka kõigi partnerite kogemustel põhinev veebipõhine käsiraamat, mis ka tõlgitakse kõikide partnerlinnade keeltesse ja mis siis on avalikuks kasutamiseks kõigile e-kaasamisest huvitatutele. Päris kindlasti anname siis selle valmimisest kenasti teada ja jagame teadmist selle kasutamiseks.

Soome Balti Instituudi juhitas [INTERREG IVC](#) projektis „Kodanikeskse e-valitsemise arendamine Euroopa linnades ja regioonides - eCitizen II“ on partneriteks Tampere (Soome), Odense (Taani), Flevolandi provints (Holland), Kerry regionaalne nõukogu (Iirimaa), Bologna (Itaalia), Patras (Kreeka), Vysocina piirkond (Tšehhi Vabariik), Miskolci omavalitsus (Ungari) ja Baski omavalitsuste assotsiatsioon (EUDEL) (Hispaania) ja Tartu linn.

Kolmepäevane seminar toimus Euroopa rahade toel renoveeritud Teatri Kodu hubastes ruumides

Eesti-Läti programm

26.-27. mail kogunes Lätis Jurmalas Eesti-Läti programmi seirekomitee ning langetas Euroopa Regionaalarengu Fondist toetuse eraldamise otsused 14 koostööprojekti osas:

Kilingi-Nõmme ja Mazsalaca vahelise maantee remont. Eesti partner: Maanteeameti Lääne regioon

Best Teams - Kiirabiteenuse pakkumise koordineerimiseks Eesti-Läti piirilal. Eesti partnerid: Eesti Terviseamet, Valga haigla

Gauja/Koiva - Ühisstandardite ja veemajanduskava Gauja/Koiva jõe veekvaliteedi ja -ressursside mõistlikuks majandamiseks. Eesti partnerid: Balti Keskkonnafoorum Eestis, Tallinna Tehnikaülikool, Eesti Maaülikool

Smart Gardens – Eesti ja Läti botaanikaedade vaheline koostöö. Eesti partnerid: Tartu Ülikooli Botaanikaead, Botaanikaia Sõprade Selts

Roheline koridor – Eesti ja Läti piirialadel olulisimate ökosüsteemide, eluslooduse elupaikade ja liikide kaardistamine ning piiriala bioloogilise ja maastikualase mitmekesisuse kaitsmise ühise kava väljatöötamine. Eesti partner: Keskkonnaameti Põlva-Valga-Võru regioon

Kotkad - merikotkaste ja kalakotkaste seire ja uurimisalane koostöö. Eesti partner: Eesti Ornitoloogiaühing

DELBI - otsekontaktide loomine ettevõtjate vahel ja tugiteenuste väljaarendamine Eesti ja Läti ettevõtjate sujuvamaks sisenemiseks üksteise turgudele. Eesti partnerid: Eesti Kaubanduskoda Lätis, Tartu Linnavalitsus, Valga Linnavalitsus

BaltOrgPotato - Eesti ja Läti mahekartulitootmise arendamine. Eesti partnerid: Jõgeva Sordiaretuskeskus, Eesti Biodünaamika Ühing

EstLat Pharma – Eesti ja Läti sünteetilise keemia ja farmaatsia valdkonnas uue viirusevastase ravimi väljatöötamine. Eesti partner: TDB-Biodiscovery

FoodArt – toiduainetööstuse väiketootjate ja gurmeerestoranide koostöö ning oskusteabe tugevdamine ning restoranides kohaliku tooraine kasutamise propageerimine. Eesti partnerid: SA Põlvamaa Arenduskeskus, Eesti Maaülikool

Noortealgatus ja koostöö - noorte tööhõive ja ettevõtluse, noortemeedia, tervise ja sotsiaalse vastutuse ning loomevaldkondade koostöö teemaliste laagrite korraldamine. Eesti partner: MTÜ Triigi Triikirand

Eesti-Läti linnaaktivistid – linnaplaneerimises ja linnade elukeskkonna kujundamises osalevate aktiivsete linnaelanike koostöö edendamine. Eesti partner: Linnalabor

Kunstnikud arengu heaks - Eesti ja Läti loomevaldkondade kultuurivahetus ning koolitused aktiivsemaks kohalikus arengus ja sotsiaalsete küsimuste lahendamisel osalemiseks. Eesti partner: Tartu Loomemajanduskeskus

Automudelite juhtrajasõit – automudelite jahtrajasõidu hobihariduse teemaline koostöö. Eesti partner: Sindi linnavalitsus

Kokku tehti rahastamisotsuseid 5,7 miljoni euro ulatuses.

Läänemere piirkonna programm

7. ja 8. juunil kogunes Schwerinis Saksamaal Läänemere piirkonna programmi seirekomitee, et valida rahastamiseks programmi neljanda taotlusvooru raames esitatud transpordi- ja keskkonnateemaliste taotluste hulgast tugevaimad projektid. Komitee kiitis heaks 8 projekti, nendest 4 transpordi ja 4 keskkonna valdkonnas. Eesti partnerid osalevad heakskiidetud 8st projektist 4s:

Prioriteet 2 „Sisemised ja välised ligipääsud”

BALTIC BIRD – ääremaade jaoks tõhusate ja elujõuliste lennuühenduste arendamine. Eesti partner: AS Tallinna Lennujaam

BALTRAD+ – reaajas infot vahetavate Läänemere maade ilmaradarite võrgustiku edasiarendamine. Eesti partner: Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituut

Prioriteet 3 „Läänemeri kui ühine ressurss”

AQUAFIMA – vesiviljeluse ja kalakasvatuse rakendamine jätkusuutliku regionaalarengu teenistusse. Eesti partner: Eesti Maaülikool

AQUABEST – Läänemere piirkonna jaoks ühise jätkusuutliku vesiviljeluse strateegia väljatöötamine. Eesti partner: Tartu Ülikool

Programmi neljanda taotlusvooru raames esitatud innovatsiooni- ja regionaalarengu teemaliste projektide kohta langetab seirekomitee oma otsused 28.-29. septembril toimival koosolekul.

Eesti-Läti-Vene piiriülese koostöö programm

Esimesse taotlusvoorust laekunud projektitaotluste hindamisprotsess peaks lõppema juunis ning projektide rahastamisotsused on plaanis teha 20.-21. juunil seirekomitee koosolekul Jurmalas. Käesoleva programmiperioodi jooksul on plaanis korraldada veel üks avatud taotlusvoor, mis tõenäoliselt avatakse selle aasta lõpus.

28.02.-01.03.2011 toimus Riias suuremahuliste investeerimisprojektide töörühma kolmas koosolek. Eeltaotlused esitati programmi sekretariaadile 15.02.2011. Kokku esitati 6 projekti eeltaotlused. Eesti-Vene ühisprojektid on järgmised:

1. Narva-Ivangorodi piiriületuspunktide rekonstrueerimine
2. Narva-Ivangorodi unikaalsete bastionide arendamine ühtse piiriülese kultuuri- ja turismiobjektina
3. Liiklemis- ja piiriületusvõimaluste parandamine Värskä-Petseri kloostriteel – Turvaline tee
4. Majanduslikult jätkusuutlik ja keskkonnasäästlik Peipsi järve piirkond

Läti-Vene ühisprojektid on järgmised:

1. Vientuli piiripunkti rekonstrueerimine ja Brunishevo piiripunkti korrastamine
2. Latgale ja Kresti rahvusvaheliste regionaalsete lennujaamade rekonstrueerimine

Esimese kolme Eesti-Vene ühisprojekti eeltaotlused kinnitati programmi seirekomitee poolt 04.04.2011 ning saadeti Euroopa Komisjonile heakskiitmiseks 12.04.2011. Projekti „Majanduslikult jätkusuutlik ja keskkonnasäästlik Peipsi järve piirkond“ eeltaotlus kinnitati programmi seirekomitee poolt 31.05.2011 ning saadeti Euroopa Komisjonile heakskiitmiseks 03.06.2011. Kui Euroopa Komisjon on eeltaotlused heaks kiitnud, esitavad projektid seirekomiteele täistaotluse. Seirekomitee kinnitab dokumentide korrektsuse ning seejärel esitatakse täistaotlused Euroopa Komisjonile.

Ilmunud on programmi esimene infokiri

http://www.estlatrus.eu/uploaded_files/Publications/Newsletter_1_final.pdf

Lisainfo Eesti-Läti-Vene programmi kohta: www.estlatrus.eu.

Kesk-Läänemere INTERREG IVA programm

Kesk-Läänemere programmi 6. taotlusvoor on avatud

1. mai - 12. august 2011

Kogu informatsioon taotlusvoorust on kättesaadav programmi veebilehel www.centralbaltic.eu. Lõuna-Soome ja Eesti allprogrammi ning saarestike ja saarte allprogrammi taotlusvoorud olid avatud 1. mai - 10. juuni 2011.

Programmi eelmises, 5. taotlusvoorus kiideti tingimustega heaks 22 projekti (ERDF toetusega kokku 18,5 miljonit eurot): 17 Kesk-Läänemere põhiprogrammi projekti, 3 Lõuna-Soome ja Eesti allprogrammi projekti ning 2 saarte ja saarestike allprogrammi projekti.

Heaks kiidetud projektide kommunikatsiooniseminar toimub 15. juunil Soomes Turus. Heaks kiidetud projektide juhtpartneri seminar toimub Turus 16. juunil. Lisainfo programmi veebilehel www.centralbaltic.eu.

RegioStars 2011 auhinnad peatselt jagatud

2011. aasta RegioStars auhinnad antakse üle Brüsselis 23. juunil pidulikul galaõhtul, mis toimub konverentsi *Regions for Economic Change* raames.

Seekord on finalistide seas Euroopa regioonidevahelise programmi **INTERREG IVC projekt SEE**, kus Eestist on projektipartneriks [Eesti Disainikeskus](http://www.estlatrus.eu).

Auhinnale kandideeris 66 projekti 18 riigist, nendest valiti finaali ka [Vähiuuringute Tehnoloogia Arenduskeskus \(VTAK\)](http://www.vta.ee). Kõikide finalistide kohta saate pikemalt lugeda kõrvalolevast brošüürist.

RegioStars 2012 kandidaate saab esitada kuni **15. juulini 2011**. Innovaatilisi regionaalarengule suunatud projekte hinnatakse viies eri kategoorias. Juhised ja

lisainfo on kättesaadav [Euroopa Komisjoni kodulehel](http://www.europa.eu).

EELOLEVAD SÜNDMUSED

21.-22. juunil 2011 toimub Ungaris, Gödöllös [ESPONi avatud seminar "Evidence and Knowledge Needs for the Territorial Agenda 2020 and the EU Cohesion Policy"](#). Seminaril arutletakse Euroopa Liidu piirkondade seisundi ja tulevikuperspektiivide üle lähtuvalt Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitikast ning territoriaalsest tegevuskavast.

23.–24. juunil toimub Brüsselis algatuse „Piirkonnad majandusmuutustes“ konverents [Regions for Economic Change - Fostering Smart and Sustainable Growth in Cities and Regions](#), mille raames leiab aset ka RegioStarsi auhinnagala. Korraldaja: Euroopa Komisjoni DG REGIO.

22.-26. augustil toimub St Peterburgis [8. Läänemere teaduskongress \(8th Baltic Sea Science Congress 2011 - Joint research efforts for sustainable ecosystem management\)](#).

28.-30. augustil toimub Helsingis [Läänemere Parlamentaarne Konverents](#). Iga-aastase assamblee seekordne teema on *Green Growth for a Bluer Baltic Sea*, arutatakse Läänemere piirkonna koostöö, integreeritud merenduspoliitika, julgeoleku ja turvalisuse, säästva arengu ja energiatõhususe teemadel.

15.-16. septembril toimub Poolas Katowices riikidevahelisele koostööle pühendatud konverents [The Benefits of Transnational Cooperation 13 Programmes - 1 Goal: to Improve Quality of Life in European Regions!](#)

10.-13. oktoobril toimub Brüsselis iga-aastane suurüritus [Open Days](#), 2011. aasta teemaks on *Investing in Europe's future: Regions and cities delivering smart, sustainable and inclusive growth*. Korraldab Euroopa Komisjon koostöös Regioonide Komiteega.

TÖÖPAKKUMISED

	<p>Siseministerium otsib regionaalarengu osakonda projektijuhti. Sooviavalduste esitamise tähtaeg on 15. juuni 2011. Täpsem info CV Online kodulehel</p>
 <p>CENTRAL BALTIC INTERREG IV A PROGRAMME 2007-2013</p>	<p>Kesk-Läänemere programmi ühine tehniline sekretariaat otsib Turu kontoris kommunikatsioonispetsialisti perioodiks 22.8.2011-31.5.2012. Kandideerimise tähtaeg 19.06.2011. Täpsem info töökuulutuses</p>

UUDISED JA INFOMATERJALID

[Euroopa regioonid ja linnad - EL Regioonide Komitee uudiskiri](#) nr 72: Janusz Lewandowski, eelarve ja finantsplaneerimise eest vastutav Komisjoni volinik, tutvustab Euroopa Komisjoni eelarvereformi ettepanekuid. Jean-Louis Destans, *Eure General Council* juhataja, kõneleb ühtse EL siseturu teemadel. Regionaalne vaade: Euroopa nähtuna Tallinnast.

[Inforegio Panorama](#) suvi 2911. Numbriga peateema Euroopa sisesed ühendused, transport ja regionaalpoliitika. Transport on midagi palju enam kui lihtsalt ühest punktist teise kulgemine – see on võrgustik, mille toetamine ja arendamine EL fondide abiga tugevdab majanduskasvu, säästlikkust ja ligipääsetavust elutähtsatele teenustele. Käesolevas numbris vaadeldakse teemat alates kiiretest riikidevahelistest rongiühendustest kuni linnasiseste keskkonnasõbralike transpordisüsteemideni.

[BSSSC uudiskiri](#) aprill 2011. *Baltic Sea States Subregional Co-operation* infolehe teemaks on Läänemere regiooni koostöö. Teemaks on ühtekuuluvuspoliitika tulevik, tutvustatakse Euroopa rohelist pealinna 2011. aastal – Hamburgi, seoses Euroopa Vabatahtliku Tegevuse Aastaga tutvustatakse noortele vabatahtliku töö häid külgi.

[Baltic Rim Economies](#) mai 2011. Pan-Euroopa Instituudi väljaanne keskendub Läänemere piirkonna arengule, diskussiooni panustavad avaliku ja erasektori otsusetegijad, teadlased ja eksperdid. Eesti autoritelt seekordses numbris: Valdar Liive: *Estonian-Finnish cooperation in the fields of innovation, and R&D as a start-up company*; Henri Vogt: *Estonia – ever more firmly in the nation-liberal course?*; Marko Pomerants: *About the underlying documents that have shaped Estonia's policy of internal security*

[INTERACT uudiskiri](#) märts 2011. Uudiskiri keskendub Euroopa territoriaalse koostöö programmide kommunikatsioonijuhtimisega seotud teemadele.

INTERACT programmi värskest avaldatud publikatsioon [„European Cooperation Growing Smart“](#) käsitleb seoseid ja sünergiaid Euroopa territoriaalse koostöö ja muude EL rahastamisvõimaluste vahel aruka majanduskasvu ja innovatsiooni valdkondades. Tutvustatakse 7. raamprogrammi ning Eesmärkide 1 ja 2 kogemusi, räägitakse intellektuaalomandi õiguste kaitsest jpm.

**Siseministeriumi regionaalarengu osakonna
Euroopa territoriaalse koostöö büroo:**

Kontakt	Programm
Krista Kampus , büroojuhataja 612 5148, krista.kampus@siseministeerium.ee	Interreg IVC, Interact II
Ege Ello , nõunik 612 5209, ege.ello@siseministeerium.ee	Eesti-Läti programm (korraldusasutus)
Kaja Hinno , nõunik 612 5104, kaja.hinno@siseministeerium.ee	Kesk-Läänemere programmi Lõuna-Soome ja Eesti allprogramm
Kadri Jushkin , nõunik 612 5106, kadri.jushkin@siseministeerium.ee	Eesti-Läti programm, Läänemere piirkonna programm
Liina Kirsipuu , nõunik 612 5198, liina.kirsipuu@siseministeerium.ee	Interreg IVC, Interact II
Helena Musthallik , nõunik 612 5123, helena.musthallik@siseministeerium.ee	Eesti-Läti-Vene programm
Riina Nurmsaar , nõunik 612 5151, riina.nurmsaar@siseministeerium.ee	Kesk-Läänemere programm, saarte ja saarestike allprogramm
Anu Roomere , nõunik 612 5117, anu.roomere@siseministeerium.ee	Eesti-Läti programm (korraldusasutus)
Silja Sorgus , peaspetsialist 612 5282, silja.sorgus@siseministeerium.ee	Eesti-Läti-Vene programm

www.siseministeerium.ee/interreg

etc@siseministeerium.ee

Pikk 61, 15065 Tallinn

Euroopa territoriaalse koostöö uudiskiri

Väljaandja: Siseministeriumi Regionaalarengu osakonna Euroopa territoriaalse koostöö büroo
Kontakt: Liina Kirsipuu, liina@siseministeerium.ee

Uudiskirja levitatakse Euroopa territoriaalse koostöö infolisti kaudu. Kõiki ilmunud numbreid saab lugeda ministeriumi kodulehel www.siseministeerium.ee/interreg.

Kui soovite tellida Euroopa territoriaalse koostöö programmide uudiseid oma e-postile, saatke palun vastavasisuline kiri aadressil etc@siseministeerium.ee.

Esilehe foto:

Central Audiovisual Library of the European Commission © European Union, 2011